

24.1.2017

OPINIA

Komisji Handlu Międzynarodowego

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i
Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie oleju palmowego i wylesiania lasów deszczowych
(2016/2222(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Tiziana Beghin

WSKAZÓWKI

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina, że olej palmowy stanowi około 40 % globalnego obrotu olejami roślinnymi oraz że UE, sprowadzająca około 7 mln ton rocznie, jest drugim co do wielkości jego importerem na świecie; wzywa Komisję, aby we współpracy z państwami członkowskimi zredukowała i lepiej kontrolowała ilość importowanego oleju palmowego z państw trzecich pochodzącego z niezrównoważonej produkcji przez zastosowanie innych mechanizmów stawek celnych w przypadku produktów z certyfikowanego oleju palmowego ze zrównoważonej produkcji, idąc dalej niż systemy certyfikacji takie jak okrągły stół ds. zrównoważonej produkcji oleju palmowego (RSPO), RSPO-NEXT zgodnie z wymogami w zakresie zrównoważonej produkcji określonymi przez Palm Oil Innovation Group (POIG – Grupa ds. innowacji w zakresie oleju palmowego); zwraca się do Komisji także o wspieranie państw produkujących olej palmowy w opracowywaniu i wdrażaniu odpowiednich programów zachęt i regulacyjnych ram wymiany handlowej prowadzących do ograniczenia wpływu sektora na wylesianie, zanik różnorodności biologicznej, niezrównoważone użytkowanie gruntów, intensywne stosowanie środków chemicznych i zmianę klimatu;
2. wyraża zaniepokojenie faktem, że około połowa obszaru nielegalnie wycinanych lasów jest wykorzystywana do produkcji oleju palmowego na rynek UE oraz że 18 % łącznej nielegalnej produkcji oleju palmowego trafia na rynek UE; odnotowuje, że kwestia zrównoważonego charakteru sektora oleju palmowego nie może zostać rozwiązana wyłącznie dzięki środkom dobrowolnym i politycznym, jako że konieczne są również wiążące zasady i obowiązkowe programy certyfikacji dotyczące przedsiębiorstw produkujących olej palmowy; wzywa Komisję do zaproponowania ustawodawstwa podobnego do rozporządzenia FLEGT oraz rozporządzenia w sprawie minerałów z regionów ogarniętych konfliktami;
3. wzywa w tym kontekście Komisję do zainicjowania reformy nomenklatury Systemu Zharmonizowanego (HS) Światowej Organizacji Celnej, co pozwoliłoby wprowadzić rozróżnienie pomiędzy certyfikowanym olejem palmowym i jego pochodnymi ze zrównoważonej produkcji a olejem palmowym i jego pochodnymi z niezrównoważonej produkcji;
4. przypomina, że Malezja i Indonezja to główni producenci oleju palmowego – szacuje się ją na 85–90 % produkcji globalnej – oraz że rosnący popyt na ten produkt wywiera presję na użytkowanie gruntów i ma duży wpływ na lokalne społeczności, zdrowie i zmianę klimatu; podkreśla w tym kontekście, że umowa o wolnym handlu między UE i Indonezją oraz UE i Malezją, a także inne umowy o wolnym handlu powinny zająć się kwestiami związanymi z olejami roślinnymi z niezrównoważonej produkcji, w tym olejem palmowym i jego pochodnymi, na etapie negocjacji i powinny zawierać wiążące i możliwe do wyegzekwowania rozdziały dotyczące zrównoważonego rozwoju obejmujące kwestię wylesiania, środowiska, łamania praw człowieka, pracy dzieci i pracy przymusowej, zwłaszcza kobiet, przymusowych eksmisji i dyskryminacji społeczności

tubylczych oraz podstawowe konwencje MOP i ich stosowanie; w tym względzie podkreśla, że produkcja wielu substytutów oleju palmowego skutkowałaby większymi emisjami gazów cieplarnianych i powodowałaby pogłębienie i przyspieszenie procesu wylesiania;

5. przypomina, że Indonezja stała się niedawno trzecim krajem na świecie pod względem ilości wytwarzanego CO₂ oraz cierpi z powodu zaniku różnorodności biologicznej, czego oznaką jest fakt, że kilka zagrożonych gatunków dzikiej fauny i flory jest bliskich wyginięcia;
6. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że obszar lasów pierwotnych w Malezji zwiększa się od 1990 r., ale wyraża zaniepokojenie, że obecne poziomy wylesiania w Indonezji powodują zmniejszanie się łącznej powierzchni lasów o 0,5 % co pięć lat;
7. podkreśla dodatkowo znaczenie i pilną potrzebę dalszych działań podejmowanych przez wiele zainteresowanych stron oraz inicjatyw wielostronnych, unijnych lub krajowych, których celem jest stopniowe wycofywanie z obrotu oleju palmowego z nie zrównoważonej produkcji, zgodnie z normami i regulacjami WTO; ponownie podkreśla, że w celu zapewnienia najwyższej skuteczności w ramach tych inicjatyw przy ocenie problemów społeczno-ekonomicznych i środowiskowych powinno się uwzględniać różne systemy produkcyjne i czynniki charakterystyczne dla poszczególnych krajów;
8. w związku z powyższym wzywa sektor finansowy do uwzględnienia kwestii zrównoważonego rozwoju w jego działalności inwestycyjnej i pożyczkowej;
9. podkreśla znaczenie, jakie ma poprawa sytuacji dzięki odpowiedniemu systemowi certyfikacji, łatwo dostępnemu i niedyskryminującemu drobnych producentów i MŚP oraz zrozumiałemu dla konsumentów, dzięki któremu można będzie uzyskać pewność, że dany olej palmowy został wyprodukowany – zgodnie z wytycznymi w zakresie zrównoważonego rozwoju i globalnie przyjętymi najlepszymi standardami i praktykami – bez szkód dla środowiska, różnorodności biologicznej, lokalnych społeczności, ludów tubylczych i społeczeństwa oraz że dany produkt jest rzeczywiście i w sposób przejrzysty możliwy do prześledzenia w całym łańcuchu dostaw; wyraża przekonanie, że dobrowolne systemy certyfikacji mogą lepiej spełniać swoje zadanie, jeżeli zostaną wzmocnione stosowaniem ostrzejszych niż obecne standardy kryteriów, będą częścią szerszych działań odpowiednich interesariuszy w zakresie należytej staranności, tak by wobec nielegalnych praktyk podejmowane były działania prawne oraz by informacje przekazywane konsumentom uległy znaczącej poprawie; wzywa Komisję do inicjowania kampanii informacyjnych oraz zapewnienia konsumentom dostępu do pełnych informacji o skutkach nie zrównoważonej produkcji oleju palmowego;
10. podkreśla, że w celu uniknięcia destrukcyjnego wpływu na handel międzynarodowy systemy certyfikacji powinny być rozwijane w formie integracyjnego procesu opartego na uczestnictwie i obejmującego wszystkie istotne podmioty w łańcuchu dostaw, ze wszystkich zaangażowanych krajów;
11. przyjmuje w tym kontekście ze szczególnym zadowoleniem, wśród innych inicjatyw, RSPO, podkreślając jednak potrzebę jego ciągłego rozwijania między innymi przez zwiększenie reprezentacji zainteresowanych stron w drodze większego włączenia MŚP oraz przez zwiększenie zdolności w zakresie audytu i egzekwowania przepisów;

12. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby nadal badały odpowiednie alternatywy dla biodiesla wyprodukowanego z oleju palmowego;
13. uważa, że zrównoważoność oleju palmowego została zdefiniowana w dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii w przypadku biopaliw oraz w dyrektywie w sprawie jakości paliw w przypadku biopaliw, ale brak jest kryteriów w przypadku oleju palmowego i innych olejów roślinnych, w tym oleju rzepakowego i oleju słonecznikowego, stosowanych w przemyśle spożywczym; apeluje zatem o opracowanie definicji i wzywa Komisję do zbadania możliwości rozszerzenia kryteriów zrównoważonego rozwoju, tak aby obejmowały one inne formy wykorzystania tych samych upraw, zgodnie z regulacjami WTO i wytycznymi OECD;
14. stwierdza, że konieczne jest, aby systemy certyfikacji gwarantowały faktycznie zrównoważoną produkcję oleju palmowego, z zastosowaniem skutecznych protokołów zapewniających ochronę różnorodności biologicznej w odniesieniu do warunków pracy i ukierunkowanych na osiągnięcie zerowego poziomu wylesiania;
15. podkreśla, że na mocy rozporządzenia w sprawie egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa oraz dobrowolnych umów o partnerstwie między UE i krajami produkującymi drewno pierwszy w pełni operacyjny system zezwoleń obowiązujący od dnia 15 listopada 2016 r. ustanowiono z Indonezją; wzywa UE do utrzymania zobowiązań odnoszących się do umów o dobrowolnym partnerstwie dotyczących FLEGT oraz zapewniania, by obejmowały one drewno pochodzące z wycinki pod produkcję oleju palmowego; sugeruje, aby strategie polityczne UE dotyczące sektora oleju palmowego wzorowane były na zasadach FLEGT dotyczących dialogu pomiędzy wieloma zainteresowanymi stronami oraz rozwiązywania głęboko zakorzenionych problemów dotyczących kwestii sprawowania rządów w krajach produkujących, jak również na wspierających politykach importowych UE; wzywa do dalszego inicjowania dobrowolnych umów o partnerstwie, takich jak FLEGT; zauważa, że podobne podejście można by zastosować w przypadku oleju palmowego, by doprowadzić do lepszej kontroli sektora oleju palmowego w państwach docelowych;
16. uważa tego rodzaju inicjatywy za wysoce korzystne i wzywa do ich dalszego wspierania i rozwijania, tak aby obejmowały także inne towary.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	24.1.2017
Wynik głosowania końcowego	+: 35 -: 4 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Laima Liucija Andrikienė, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Borrelli, David Campbell Bannerman, Salvatore Cicu, Marielle de Sarnez, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Karoline Graswander-Hainz, Heidi Hautala, Yannick Jadot, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Matteo Salvini, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Eric Andrieu, Bendt Bendtsen, Edouard Ferrand, Syed Kamall, Seán Kelly, Ramon Tremosa i Balcells
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Laura Agea